

Agendapunt:
Beleidsprogramma: Sport, cultuur, recreatie en natuur
Portefeuillehouder: Wethouder J.H. Vereijken
Zaaknummer: 714-2019:653804 - 2019

Aan de Raad.

Onderwerp

Een nieuwe besturing voor de samenwerking in De Maashorst

Advies

Uw raad wordt gevraagd:

1. Om het college (en in het verlengde daarvan het bestuurlijk regie team) opdracht te geven, om conform de uitgangspunten in *“Een nieuwe besturing voor de samenwerking in De Maashorst”* de organisatie verder vorm te geven in de meest passende rechtsvorm.

Inleiding

Er is al heel veel moois gerealiseerd in De Maashorst. De Stichting Maashorst in Uitvoering heeft de afgelopen jaren met veel energie de nodige projecten gerealiseerd en zaken georganiseerd waarmee De Maashorst op de kaart staat als uniek natuurgebied met allerlei activiteiten zoals het Maashorst OER-festival.

Een nieuwe governance voor De Maashorst is dringend nodig. Iedereen die bij De Maashorst betrokken is, ziet dat er, na jaren van projecten van Landschappen van Allure, een nieuwe fase is aangebroken. Een fase waarin de focus verlegd wordt van het realiseren van projecten met veel subsidie naar samen met de community De Maashorst door ontwikkelen en beheren. De 4 gemeenten, Staatsbosbeheer, de gebiedseigenaren en het Waterschap (in een adviesrol) willen samen de taken voor De Maashorst gezamenlijk uitvoeren. Ze willen De Maashorst één loket geven waar iedereen terecht kan. Ze willen niet alleen dat de schitterende natuurwaarde van De Maashorst groeit, maar ook de economische en sociale waarde.

Governance

De meerwaarde van de samenwerking is dat de gezamenlijke ambities sneller en beter bereikt kunnen worden. Gezamenlijke taken kun je dan ook effectiever en efficiënter samen uitvoeren. Eenvoudig en eenduidig besturen van de uitvoering van die taken is dan een vereiste.

Een groot aantal gezamenlijke uitvoerende taken vallen nu onder regie van De Stichting Maashorst In Uitvoering met een Programmabureau. De Stichting Natuurcentrum Maashorst voert taken uit op het gebied van educatie en informatie. De Raad van Advies adviseert de Stichting Maashorst in Uitvoering en in de Gebruikersraad zijn partijen betrokken die hun activiteiten en wensen op elkaar af stemmen. Dan hebben gemeenten ook nog hun eigen (publieke) verantwoordelijkheden. Het is niet altijd duidelijk wie nu waar verantwoordelijk voor is en wie de gezamenlijke koers bewaakt.

Om tot een helder en eenvoudig bestuur en een slagvaardige uitvoering te komen wordt in de nota *“Een nieuwe besturing voor de samenwerking in De Maashorst”* (bijlage 1) geadviseerd naar EEN bestuur en EEN uitvoeringsorganisatie te gaan: Het Maashorst Bestuur en een Maashorst Team dat nauw samenwerkt met de Maashorst Community. De Stichting Maashorst In Uitvoering houdt hiermee op te bestaan. Dat geldt ook voor de stichting Natuurcentrum Maashorst. Die taken worden overgenomen door de nieuwe uitvoeringsorganisatie: Het Team Maashorst.

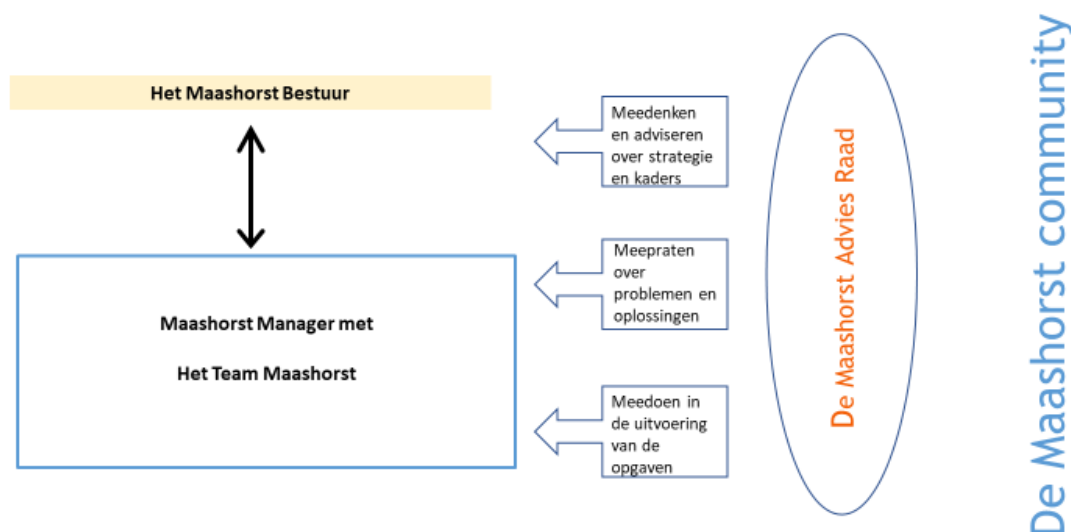
In de nieuwe situatie zet het Maashorst Bestuur de kaders uit. Het nieuwe Team Maashorst met de Maashorst Manager als boegbeeld is hét aanspreekpunt met voldoende mandaat om met alle belanghebbenden aan de slag te gaan bij het bepalen van wat we samen in de Maashorst willen bereiken, wat daarvoor moet worden gedaan en wat dat mag kosten. Zij zijn de schakel naar de colleges en gemeenteraden.

Voor de samenwerking van de 4 gemeenten en Staatsbosbeheer in De Maashorst wordt gekeken naar de beste rechtsvorm. Een nieuwe stichting uit de samenvoeging van de huidige stichting Maashorst in Uitvoering en de stichting Natuurcentrum Maashorst past het beste bij de publiek- en privaatrechtelijke verantwoordelijkheden die de gemeenten samen met Staatsbosbeheer (en het Waterschap als adviseur) gaan uitvoeren.

Het Team Maashorst gaat nog actiever samenwerken met alle belanghebbenden in De Maashorst en stimuleert via community building de initiatieven en onderlinge samenwerking. De rol van De Maashorst Community is dan: mee denken, mee praten en vooral ook mee doen. Dat past in de ontwikkeling dat bewoners en bedrijven meer participeren in lokale vraagstukken en mee werken aan het zoeken naar oplossingen.

In de Raad van Advies en in de Gebruikersraad zijn betrokken organisaties vertegenwoordigd. Zij laten het geluid uit de Maashorst Community horen. Die gaan gezamenlijk De Maashorst Adviesraad vormen. De meeste betrokken organisaties adviseren en werken samen met het Team Maashorst. Het Maashorst Bestuur zal hen ook om advies vragen bij beleidsaangelegenheden.

Het besturen wordt hiermee veel eenvoudiger: geen aparte stichtingsbesturen meer die over deelbelangen besluiten en moeten afstemmen. Je weet in De Maashorst waar je moet zijn. Een krachtige uitvoeringsorganisatie met mandaat die slagvaardig kan opereren samen met de Maashorst Community.

Afbeelding: Voorstel nieuwe organisatiemodel

Inhoudelijke koers

Eind 2019 houden de 5 gebiedseigenaren de inhoudelijke ambities tegen het licht en samen met alle betrokken partijen wordt een vernieuwde inhoudelijke koers voorgesteld voor 2021 t/m 2024. Deze zal als leidraad dienen voor alles wat er de komende jaren in De Maashorst wordt ondernomen. Dat zal een streefbeeld zijn waarbij de 5 gebiedseigenaren de gebiedseigen kenmerken van de verschillende delen van De Maashorst willen gebruiken. Want ieder deel van De Maashorst heeft zijn eigen kwaliteiten en maken op hun eigen manier verbinding met de aanliggende gebieden zoals de Maasmeander, het Groene Woud en de Peelrandbreuk. Beheer, verdere ontwikkeling en gebruik hoeft dan ook niet in de hele Maashorst hetzelfde te zijn. De uitstraling, promotie en branding van De Maashorst als het OER-gebied in Brabant dient krachtig en eenduidig te zijn.

Beoogd effect

Een helder en eenvoudig besturingsmodel voor De Maashorst dat leidt tot een slagvaardige uitvoering.

Argumenten

1.1 Het besturen van De Maashorst wordt eenvoudiger binnen een voor iedereen begrijpelijke structuur.

Na succesvolle afronding van de projecten binnen de provinciale regeling Landschappen van Allure komt de Maashorst in een nieuwe fase. De nieuwe fase kenmerkt zich door minder concrete projectopgaven (met vaststaand eindresultaat) en meer opgave- en gebiedsgerichte opgave en meer beheer). Het nieuwe besturingsmodel (ook conform behoefte uit evaluatie van het IBeP) biedt een heldere besturing en meer regie op alle activiteiten in De Maashorst. Door de gezamenlijke taken van de 5 gebiedseigenaren bijeen te brengen onder één aansturing wordt overleg en besluitvorming directer en minder stroperig. Door ook via deze uitvoeringsorganisatie de informatie- en educatie- activiteiten van het Natuurcentrum Maashorst uit te voeren, ontstaat eenheid en regie op alle activiteiten in De Maashorst. Met de uitwerking en implementatie wordt het besturen van De Maashorst eenvoudiger binnen een voor iedereen begrijpelijke structuur.

Kanttekeningen

1.1 Het nieuwe besturingsmodel kan de indruk geven dat het BRT de macht naar zich toetrekt

Er zijn veel oprecht betrokkenen en dus veel meningen over wie sturing zou moeten geven aan de ontwikkeling en de toekomst van De Maashorst. Door als gebiedseigenaren een duidelijke richting te kiezen voor de nieuwe governance, kan het verwijt klinken dat het huidige Bestuurlijke Regie Team de 'macht' naar zich toe trekt en dat er te weinig is geluisterd naar de Maashorst Community. Uit de reacties van alle betrokken partijen blijkt echter hoe eensgezind de mening is over de nieuwe eenvoudige besturing. Door duidelijk meer verantwoordelijkheid bij de samenwerkende partijen in de uitvoering te leggen beperkt het bestuur zich tot het stellen van inhoudelijke en financiële kaders.

1.2 De notitie is nog niet concreet uitgewerkt

Met name de werkwijze, rollen en verantwoordelijkheden, maar ook een aantal juridische en financiële aspecten dienen nog verder uitgewerkt te worden. Het voorstel is juist om 'werkende weg' die invulling te gaan geven, samen met betrokken partijen.

1.3 Breek niet af wat er is opgebouwd

Bij de invoering van de nieuwe besturing dient er voldoende aandacht te zijn voor wat er afgelopen jaren zorgvuldig is opgebouwd. Met name de kwaliteiten die via de Stichting Natuurcentrum Maashorst zijn opgebouwd dienen in het vervolg nauwlettend te worden bewaakt. Maar ook de succesvolle uitvoering van alle projecten in het kader van Landschap van Allure is een waarde die afgelopen jaren is opgebouwd en heel goed gebruikt kan worden.

Financiën

Het financiële kader voor De Maashorst voor 2020 wordt gelijkgesteld aan het kader van 2019. Dat betekent dat de 5 gebiedseigenaren in 2020 dezelfde middelen uittrekken voor De Maashorst en dat de bijdrage aan de Stichting Maashorst in Uitvoering (en het programmabureau) en de subsidie aan het Natuurcentrum in 2020 ook gelijk blijven aan 2019. De taken die in 2019 werden uitgevoerd, zoals beschreven in de nota, zullen ook in 2020 op dezelfde voet worden doorgezet.

Op basis van het voorstel voor een vernieuwde inhoudelijke koers zal voor 2021 t/m 2024 een nieuwe integrale meerjarenbegroting voor De Maashorst worden opgesteld.

Communicatie

In april en mei van dit jaar is met alle betrokken partijen gesproken over de nieuwe besturing van De Maashorst. Daar zijn veel reacties op gekomen. Die zijn verwerkt in het definitieve voorstel dat hiermee aan de gemeenteraden wordt aangeboden. Belangrijk is dat vrijwel alle partijen graag betrokken willen worden bij de uitwerking en detaillering van deze meer eenvoudige wijze van besturing. In juni zijn alle betrokken partijen geïnformeerd over de nieuwe besturing en is een eerste aanzet gemaakt van de onderwerpen de partijen uit de Maashorst Community met het Maashorst Bestuur zouden willen bespreken. Dat wordt eind 2019 uitgewerkt.

Door het Maashorst Team wordt, na een positief besluit in de vier gemeenteraden, een persbericht uitgezet.

Uitvoering

Nadat de nieuwe besturing voor de Maashorst is voorgelegd aan de gemeenteraden zal er in materiele zin gewerkt worden volgens deze werkwijze. Eind 2019 zal dan gebruikt worden om deze nieuwe werkwijze uit te werken en te detailleren.

Eind 2019 zal ook samen met de betrokken partijen in de Maashorst Community gewerkt worden aan het opstellen van een nieuw inhoudelijk kader voor de doorontwikkeling van de Maashorst. Dit nieuwe inhoudelijke kader zal dan ook een financiële vertaling krijgen in een meerjarenbegroting 2021 -2024. Die wordt begin 2020 aan de gemeenteraden aangeboden, tijdig voor de behandeling van de voorjaarsnota 2021.

Het college neemt - over de nadere uitwerking van *“Een nieuwe besturing voor de samenwerking in De Maashorst”* en de vernieuwde inhoudelijke koers en bijbehorende meerjarenbegroting - geen besluit (en de nieuwe stichting wordt niet geïmplementeerd) dan nadat de raad in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen.

Bijlage(n)

1. *‘Een nieuwe besturing voor de samenwerking in De Maashorst’* versie 2.8

Zeeland,
Burgemeester en wethouders van Landerd,
de secretaris, de burgemeester,

C.C. Boode

M.C. Bakermans
